

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/160930,Odsloniecie-pamiatkowej-tablicy-poswieconej-ofiarom-niemieckiej-Akcji-Reinhardt-.html>
22.03.2026, 22:51

Odsłonięcie pamiątkowej tablicy poświęconej ofiarom niemieckiej „Akcji Reinhardt” – Mielec, 9 marca 2022

09.03.2022

Dokładnie w dniu 80. rocznicy Akcji Reinhardt, która właśnie w Mielcu rozpoczęła masową deportację i mordowanie społeczności żydowskiej z inicjatywy Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie, prezydenta miasta Mielca Jacka Wiśniewskiego oraz mieleckiej społeczności na budynku Łojczykówki odsłonięto tablicę upamiętniającą zamordowanych.

Pamięci obywateli polskich narodowości żydowskiej, którzy 9 marca 1942 r. zostali zgromadzeni przez niemieckie formacje policyjne na mieleckim Rynku, a następnie wywiezieni na teren dystryktu lubelskiego. W czasie deportacji Niemcy dokonali masowych zbrodni zabijając kilkuset Żydów. Była to pierwsza deportacja w ramach Akcji Reinhardt na terenie Generalnego Gubernatorstwa, tak brzmi napis na tablicy, którą odsłonięto.

80 lat temu o godzinie 5 rano dano ludności żydowskiej, która tutaj mieszkała, pół godziny na zabranie najpotrzebniejszych rzeczy. Niemcy rozpoczęli wysiedlenia. Rynek i tutejsze przyległe uliczki były świadkami zbrodni dokonanych ranka tego dnia, ale i wcześniej - powiedział dr Piotr Szopa, naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Rzeszowie, który prowadził przebieg spotkania.

W trakcie uroczystości dr Dariusz Iwaneczko, dyrektor IPN Oddział Rzeszowie odczytał także list prezesa IPN Karola Nawrockiego, który także podkreślił, że „to właśnie w Mielcu rozpoczęła się akcja, która trwała w sumie 2 lata i pochłonęła 2 miliony ludzkich istnień - przede wszystkim Żydów będących obywatelami II RP”.

Po odsłonięciu tablicy w Miejskiej Bibliotece Publicznej SCK w Mielcu odczytano fragmenty zachowanych wspomnień o mieleckiej eksterminacji ludności żydowskiej. W uroczystościach wzięła udział wicewojewoda podkarpacki Jolanta Sawicka, marszałka województwa reprezentowała Maria Napieracz, radna sejmiku województwa podkarpackiego. Był obecny starosta powiatu mieleckiego Stanisław Lonczak, Tomasz Gazda komendant Powiatowej Policji w Mielcu, Łukasz kapinos, komendant Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej, Tomasz Mazur, zastępca komendanta Wojskowej Komendy Uzupełnień, Jerzy Skrzypczak, dyrektor Muzeum Historii Regionalnej Pałaców Oborskich, Izabela Sekulska z grupą przedstawicieli Mayn Shtetele Mielec, kultywującej pamięć i kulturę mieleckich Żydów oraz mieszkańcy miasta.

Akcja „Reinhardt” była częścią najkrwawszego etapu nazistowskich działań mających doprowadzić do eksterminacji ludności żydowskiej. Została zapoczątkowana jesienią 1941 r. Plan ten otrzymał kryptonim „Akcja „Reinhardt””. Do jego celów założono trzy ośrodki zagłady: Bełzec, Sobibór i Treblinkę. Ofiary tej akcji mordowano również w obozie koncentracyjnym i zagłady na Majdanku i Auschwitz- Birkenau. Ogółem zamordowano ok. 1,85 miliona Żydów w ośrodkach zagłady oraz podczas towarzyszących jej masowych rozstrzeliwań. Wśród ofiar akcji „Reinhardt” trwającej do 17 listopada 1943 r. znalazła się również nieznaną liczbą Polaków, Romów i

radzieckich jeńców.

Dr Dariusz Iwaneczko i dr Piotr Szopa w tym dniu zapalili znicze na Cmentarzu żydowskim Borek Niski w Mielcu.

Pliki do pobrania

[Zaproszenie na odsłonięcie tablicy poświęconej ofiarom niemieckiej „Akcji Reinhardt” do Mielca. \(pdf, 1.47 MB\)](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)